

Jeden z „Příkladů z praxe“ z připravované knihy F. Šusty „Lidsko-psí konverzace, jak si vytvořit komunikační signály pro snazší život“.

Knihy vyjde během podzimu 2021 a obsahuje mnoho návodu pro cvičení se psem i s vlastní myslí, které mají za úkol zlepšit společnou komunikaci psů s jejich majiteli. Pro zájemce nabízím možnost reklamy (na pokrytí nákladů s tiskem knihy) jednak v knize samotné a také zde na webu www.treninkjerozhovor.cz v části věnované knize. Pro bližší informace o podmínkách reklamy se na mne, prosím, obraťte na treninkjerozhovor@seznam.cz

František Šusta

Ukázka „Příkladu z praxe“ z kapitoly 2., která je věnovaná vyjadřovacím prostředkům, jakými jsou tón hlasu, gesto, slova apod.

Zhiva a Blanka

Zhiva je mladá energická fenka trpasličího pudla, která se svou majitelkou Blankou žije v panelovém bytě v Bratislavě. Tak jako mnoho jiných dvojic během „koronavirové doby“ jsem tyhle dva neviděl „naživo“, ale byly společně jednou z těch, se kterými jsme se scházeli po tři týdny online přes Zoom a testovali nejrůznější návody z připravované knížky. A právě tahle dvojice se stala úžasným příkladem toho, jak obrovský vliv může tón hlasu na psa mít a kolik dalších věcí z projevu člověka se s ním pojí.

Problémem, který Blanka řešila, byly Zhiviny hysterické útoky na dveře bytu několikrát denně, kdykoliv za nimi prošel po chodbě souseď. Je jasné, že zvuk štěkajícího psa se v paneláku rozléhá a nemusí vést právě k ideálním sousedským vztahům. Majitel uštěkaného rušitele klidu se pak snaží psa co nejrychleji uklidnit a zbavit sousedy a potažmo sebe problémů. Vzpomínám si na dobu, kdy jsme s rodinou sami v panelovém domě žili a na to, jak jsme stále řešili, co kdo slyšel a co si o mě/nás pomyslí. Pokud mi na chodbě malé dítě skoro spadlo za schodů, já ho na poslední chvíli chytil a u toho z leknutí zařval „Sakra Fando!“, následoval pak hned vysvětlující monolog: „Vždyť jsi mi skoro spadl ze schodů. Ještě že jsem tě chytil. Víš, jak moc by tě to bolelo a jel bys do nemocnice, s maminkou bychom byli moc smutní, protože tě máme rádi...“ Když se nad tím zamyslíte, žádná

z těchhle vět nebyla určená dítěti. Bylo to divadlo pro ty předpokládané uši za dveřmi bytů v okolních patrech, které slyšely můj první výkřik a po něm dětský pláč. Smyslem těch vět bylo vysvětlit celému okolí, že já svoje dítě miluji, dobře se o něj starám a i když teď možná pláče, je to jen z leknutí, protože já ho právě v poslední chvíli zachránil. Vlastně jsem si těmhle větami nepovídal s malým Fanouškem, ale se sousedy, které tuším za zavřenými dveřmi.

Co to má společného se psem štěkajícím na dveře bytu? Hodně. Pokud náš pes štěká přes zavřené dveře několikrát denně na někoho, koho nevidíte (asi souseda), můžeme velmi snadno místo komunikace se psem sklouznout k hraní scénky pro uši za dveřmi. Hlasitý pokřik „Hned toho nech, nikdo ti na to není zvědavý!“ ukazuje cizí skryté osobě, že i vám záleží na tichu v domě, jen ten pes to kazí. Ale psův problém takový pokřik nevyřeší. Není v něm žádné slovo, kterému by rozuměl a vysoký tón hlasu psa jen burcuje k vyšší aktivitě.

Blanka to ovšem pojala jinak. Udělala si cvičení se změnami tónu hlasu a zkoušela, jak na který tón Zhiva reaguje. Zjistila ale i další věc – že čím níže si hlas posadí, tím pomaleji mluví a tím pomalejší jsou i její pohyby. Tedy například rytmus pohybu ruky hladící psa. Naučila se tedy používat v souladu všechny tři projevy – tón hlasu, rychlost mluvení a rychlost pohybu a všechny naráz si přeladovat mezi polohou „Já“ a „Ty“. Polohu „Já“ (nižší tón, pomalejší mluvení a pomalejší rytmus hlazení) používá pro uklidnění a zprávu, že se nic neděje a vše je pod kontrolou. Polohu „Ty“ (vyšší tón, rychlejší mluvení, rychlejší pohyb či rytmus hlazení po těle) používá ke stimulaci psa při cvičení a k pochvale. A ejhle, najednou to začalo jít. Pokud prošel za dveřmi soused a Zhiva byla ve vteřině připravena vyrazit, stačilo si přeladit na „Já“ a v pomalém tempu nižším hlasem říci třeba „klídek, to je jen soused“. A Zhiva tu zprávu přijala a souseda přestala řešit. Nešlo o slova, ta mohla být pokaždé jiná. Ale šlo o tu náladu. O zprávu „Já to vidím a jsem v pohodě“.

Víte, co je pro mě na téhle jejich komunikaci nejhezčí? Že tu opravdu komunikovala Blanka se Zhivou a ne Blanka se sousedem. Že v takovou chvíli jsou tu jen ony dvě, soustředěné jedna na druhou a nikdo další, pro koho by se hrála scénka. A to je, podle mého názoru, to hlavní, co náš pes ve chvílích krize potřebuje.